

ประกาศสภาการแพทย์แผนไทย
เรื่อง ยาห้ารากลและยาจันทลีลา

ตามที่มีข่าวปรากฏในสื่อต่างๆจากศูนย์ต่อต้านข่าวปลอมประเทศไทยเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ และได้แพร่หลายอยู่ในขณะนี้ บทสรุปคือยาห้ารากลและยาจันทลีลายังไม่พบข้อมูลการศึกษาวิจัยที่สามารถใช้เป็นหลักฐานระบุว่ายาทั้งสองตำรับนี้ช่วยรักษาโควิด-๑๙ หรือช่วยลดโอกาสการเสียชีวิตจากโควิด-๑๙ ได้ และเป็นข้อมูลเท็จ สภาการแพทย์แผนไทยขอชี้แจงให้พี่น้องประชาชนชาวไทยทั้งประเทศได้รับทราบดังนี้

๑. ยาห้ารากลและยาจันทลีลาเป็นตำรับยาแผนไทยที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ ยาห้ารากลมีสรรพคุณบรรเทาอาการไข้ และยาจันทลีลามีสรรพคุณบรรเทาอาการไข้ ไข้เปลี่ยนฤดู แต่สรรพคุณตามเภสัชกรรมไทย ยาห้ารากลมีสรรพคุณใช้กระทุ้งพิษต่างๆ หรือถอนพิษต่างๆ แก้อาการไข้ ไข้กาฬ ส่วนยาจันทลีลามีสรรพคุณแก้อาการไข้ตัวร้อน

๒. ในช่วงวิกฤตโควิด-๑๙ ที่ผ่านมาประมาณ ๒ ปีเศษ คลินิกอาสาสภาการแพทย์แผนไทยสู้ภัยโควิด-๑๙ พร้อมด้วยเครือข่ายแพทย์แผนไทยทั่วประเทศ ได้ใช้ยาทั้ง ๒ ตำรับนี้เป็นหลักรักษาผู้ป่วยที่มีอาการตามสรรพคุณเภสัชกรรมไทย ซึ่งอาการเหล่านี้คืออาการเริ่มต้นของโควิด-๑๙ (ปัจจุบันได้มีการยอมรับแล้วว่าโควิด-๑๙ คืออาการของไข้หวัดที่เชื้อไวรัสมีความรุนแรงเมื่อลงไปปอด) มีผลงานเชิงประจักษ์มากมายจากประชาชนที่หายป่วยมากกว่า ๙๙ % สามารถยืนยันด้วยผู้ป่วยที่ไข้ยาวนานนี้รักษา

๓. การใช้ยา ๒ ตำรับนี้เป็นไปตามหลักการของแพทย์แผนไทยตามคัมภีร์ดัดศิลา อาการโรคโควิด-๑๙ อยู่กลุ่มโรคตามคัมภีร์นี้ ซึ่งระบุงการรักษาคือการกระทุ้งพิษไข้ด้วยยาห้ารากล มีการแปรไข้และบรรเทาอาการไข้ให้คลายลงหรือหายจากอาการไข่นั้น และขั้นสุดท้ายคือการครอบไข้เป็นการป้องกันมิให้ไข้กลับมาเป็นซ้ำ จึงจะใช้ตำรับยานานอื่น ๆ ต่อไป

๔. งานวิจัยต่างๆ

๔.๑ บทความเผยแพร่ความรู้สู่ประชาชน ซึ่งเป็นรายงานการวิจัยตำรับยาห้ารากลของสำนักงานข้อมูลสมุนไพรคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ พบว่ายาห้ารากลฤทธิ์ทางเภสัชวิทยามีฤทธิ์ลดไข้ต้านการอักเสบ แก้อาการปวด การแพ้ และอื่นๆ ซึ่งใช้รักษาอาการไข้เช่นเดียวกับยาแผนปัจจุบันซึ่งจะเป็นการสนับสนุนและเผยแพร่การใช้ตำรับยาที่มีการใช้ตามองค์ความรู้ดั้งเดิมให้เป็นที่ยอมรับ

๔.๒ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้ประกาศเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๕ เปิดเผยว่ายาตำรับสมุนไพรลดไข้สามารถยับยั้งเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ ในหลอดทดลอง และได้เตรียมศึกษาการกระตุ้นระบบภูมิคุ้มกัน/ความปลอดภัยก่อนนำไปใช้ ซึ่งยาตำรับห้ารากลที่สกัดด้วยน้ำ มีค่าการยับยั้งเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ สายพันธุ์เดลตา ร้อยละ ๙๖.๒๓ ที่ความเข้มข้น ๑๐ มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร ส่วนการนำไปใช้สำหรับรักษาโรคโควิด-๑๙ ควรรอผลการศึกษาวิจัยให้แน่ชัดเสียก่อน เพื่อความปลอดภัย

๔.๓ ได้มีการแถลงข่าวโครงการวิจัยสมุนไพรไทยช่วยรักษาโควิด-๑๙ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๕ โดยมี ๓ มุขนิธิได้แก่ มุขนิธิมูลนิธิสหพันธ์สันติภาพสากล มุขนิธิร่มเกล้าเยาวชนในพระราชูปถัมภ์ และมุขนิธิจิตเป็นผู้ให้ใจเป็นนิพพาน มี พ.อ.นพ. พงศ์ศักดิ์ ตั้งคณา ผู้ผลักดันโครงการนี้ร่วมกับคณะแพทย์โรงพยาบาลและมหาวิทยาลัย ร่วมทำการวิจัยตำรับยาห้าารากและตำรับยาจันทน์ลีลา รวมถึงตำรับอื่นๆ ในหลอดทดลอง พบว่าตำรับยาห้าารากสามารถยับยั้งไวรัสโควิด-๑๙ (เอนไซม์ RdRp) ได้ถึง ๙๙.๘๙ % และตำรับยาจันทน์ลีลาได้ถึง ๓๐.๗ % ตามลำดับ

งานวิจัยที่ได้กล่าวมานี้เป็นเพียงขั้นต้นในห้องทดลอง ต้องมีการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ในการอ้างอิง อย่างไรก็ตามเป็นข้อบ่งชี้ที่สำคัญได้ว่าตำรับยาไทยทั้ง ๒ ตำรับมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลในการรักษาโควิด-๑๙ ได้

สภากาการแพทย์แผนไทยจึงมีความเห็นว่าตำรับยาทั้ง ๒ ตำรับนี้ รวมทั้งสมุนไพรชนิดอื่นๆ เช่น ฟ้าทะลายโจร, กระจาย และสมุนไพรในครัวเรือนเป็นต้น ที่ประชาชนรับรู้และใช้กันอย่างแพร่หลายล้วนมีส่วนช่วยบรรเทาอาการต่าง ๆ โดยประชาชนสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้วิกฤตโควิด-๑๙ สามารถบรรเทาหลงได้บ้าง

สิ่งนี้คือภูมิปัญญาชาติที่คนไทยทุกคนควรส่งเสริม ถึงแม้สมุนไพรบางชนิดจะยังไม่มีผลงานวิจัยรองรับ แต่ในทางเชิงประจักษ์แสดงผลดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ส่วนงานวิจัยเป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะต้องสนับสนุนให้เกิดขึ้นมากกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้

การที่ศูนย์ต่อต้านข่าวปลอมประเทศไทยนำเสนอข้อมูลเพียงด้านเดียวด้วยเรื่องที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อชีวิตและสุขภาพของประชาชน และได้ส่งผลกระทบต่อวิชาชีพการแพทย์แผนไทยโดยรวมทั้งประเทศ

สภากาการแพทย์แผนไทยซึ่งเป็นสภาวิชาชีพจึงขอเรียนชี้แจงมายังพี่น้องประชาชนคนไทยทั้งประเทศให้ได้รับทราบข้อเท็จจริงจากสภาวิชาชีพ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๕

พลเรือเอก

(ชาญชัย เจริญสุวรรณ)

ปฏิบัติหน้าที่นายกสภาการแพทย์แผนไทย